

wycof 24.12.97
nr. 3/98

zastęp PN-D-94016:1997

UKD 674.816-41

TWORZYWA DRZEWNE	N O R M A B R A N Ż O W A	
	Płyty wiórowe prasowane	
	Płyty typu Z	
	Wymagania	
		BN-85
		7123-04/16
		Zamiast ¹⁾ BN-80/7123-04/11
		Grupa katalogowa 0924

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania dotyczące płyt wiórowych prasowanych średnio-ciężkich, typu Z, o powierzchni naturalnej szlifowanej.

1.2. Określenia

1.2.1. płyty typu Z — płyty wiórowe ogólnego przeznaczenia (zwykłe).

1.2.2. zabrudzenia trwałe — miejsca na płaszczyźnie płyty wyróżniające się barwą, nie znikające po przeszlifowaniu płyty i utrudniające dalszą obróbkę.

1.2.3. zanieczyszczenia metalowe — obecność cząstek metalowych w płycie.

1.2.4. Pozostałe określenia — wg BN-80/7123-04/01.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział. W zależności od wyglądu zewnętrznego, właściwości fizycznych i mechanicznych rozróżnia się trzy klasy jakości: klasa I, klasa II, klasa III.

W zależności od stopnia wydzielania formaldehydu przez płyty rozróżnia się cztery klasy higieny: klasa E1, klasa E2, klasa E3, klasa E4.

2.2. Oznaczenie powinno zawierać:

- nazwę płyt i ich rodzaj,
- klasę jakości,
- klasę higieny,
- grubość,
- numer normy.

2.3. Przykład oznaczenia płyty wiórowej prasowanej, średniociężkiej, zwykłej, o powierzchni naturalnej szlifowanej, o grubości 18 mm zakwalifikowanej do drugiej klasy jakości i klasy higieny E3:

PW-Z-18-II-E3 BN-85/7123-04/16

¹⁾ W zakresie płyt ogólnego przeznaczenia, typ B.

3. WYMAGANIA

3.1. Wymiary płyt — wg tabl. 1.

Tablica 1

Grubość mm	Długość mm	Szerokość mm
8, 10, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 24, 25	4100	2500
	3750	1830
	3690	1800
	3660	1220
	2750	
	2700	
	2500	
	2440	
	1830	
Za zgodą stron dopuszcza się płyty o innych wymiarach.		

3.2. Odchyłki grubości — wg tabl. 2.

Tablica 2

Grubość nominalna mm	Odchyłki grubości mm		
	klasa I	klasa II	klasa III
do 13	±0,2	±0,3	±0,4
powyżej 13 do 19	±0,3	±0,4	±0,5
powyżej 19 do 25	±0,4	±0,5	±0,5

3.3. Odchyłki długości i szerokości — ±5 mm.

3.4. Odchyłki kształtu

- odchyłki od kąta prostego — 2 mm/m,
- odchyłki od prostoliniowości krawędzi — 2 mm/m,
- odchyłki od płaskości — wg tabl. 3.

Tablica 3

Odchyłki od płaskości mm/m		
klasa I	klasa II	klasa III
±2	±3	nie określa się

Zgłoszona przez Instytut Technologii Drewna
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Technologii Drewna dnia 26 listopada 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 3/1986 poz. 7)

3.5. Wady wyglądu zewnętrznego — wg tabl. 4.

Tablica 4

Nazwa wady	Dopuszczalny rozmiar występowania wady		
	klasa I	klasa II	klasa III
Uszkodzenia powierzchni płyty (wgnioty, wyrwania włókien, rysy)	niedopuszczalne	do 5% powierzchni płyty o głębokości nie większej niż 0,5 mm	do 10% powierzchni płyty o głębokości nie większej niż 1 mm
Występowanie na powierzchni płyty włókien warstwy środkowej ¹⁾	do 0,05% powierzchni płyty	do 1% powierzchni płyty	do 10% powierzchni płyty
Niedoszlifowanie	niedopuszczalne	do 5% powierzchni płyty	do 20% powierzchni płyty
Plamy klejowe o średnicy powyżej 5 mm	do 0,07% powierzchni płyty	do 0,15% powierzchni płyty	bez ograniczeń
Zabrudzenia trwałe	niedopuszczalne	do 5% powierzchni płyty	do 10% powierzchni płyty
Zanieczyszczenia metalowe	niedopuszczalne		
Rozwarstwienia, pęcherze	niedopuszczalne		
Nierówny rzaz	dopuszcza się w ramach tolerancji wymiarowych długości i szerokości		
Uszkodzenia narożników na długości powyżej 4 mm	nie więcej niż 2 narożniki uszkodzone na długości do 10 mm, nie więcej niż 5% płyt w partii	nie więcej niż 2 narożniki uszkodzone na długości do 20 mm, nie więcej niż 5% płyt w partii	nie więcej niż 2 narożniki uszkodzone na długości do 30 mm, nie więcej niż 10% płyt w partii

¹⁾ Nie dotyczy płyt jednowarstwowych i pneumatycznie frakcjonowanych.

3.6. Właściwości fizyczne i mechaniczne — wg tabl. 5.

Tablica 5

Właściwość	Jednostka miary	Grubość płyt mm	Dopuszczalne wartości		
			klasa I	klasa II	klasa III
Chropowatość — nie więcej niż	µm	—	125	160	nie określa się
Spęcznie na grubość po 2 h moczenia w wodzie — nie więcej niż	%	—	8	10	12
Wytrzymałość na rozciąganie prostopadle do płaszczyzn — nie mniej niż	MPa	do 13	0,40	0,35	0,30
		powyżej 13 do 19	0,35	0,30	0,25
		powyżej 19 do 25	0,30	0,25	0,20
Wytrzymałość na zginanie statyczne — nie mniej niż	MPa	do 13	19	18	15
		powyżej 13 do 19	17	16	12
		powyżej 19 do 25	14	14	10

3.7. Wilgotność — od 6 do 11%.

3.8. Zawartość formaldehydu — wg tabl. 6.

Tablica 6

Klasa higieny	mg HCHO/100 g płyt absolutnie suchych
E1	do 10
E2	powyżej 10 do 30
E3	powyżej 30 do 60
E4	powyżej 60 do 120

3.9. Wymagania higieniczne. Wyrób wymaga oceny higienicznej, w zakresie możliwości stosowania w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi, dokonywanej przez Państwowy Zakład Higieny lub Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej dla danej receptury i technologii produkcji.

Po uzyskaniu oceny higienicznej producent powinien informować odbiorców wyrobu o zawartości substancji toksycznych w wydawanych świadectwach jakości wyrobów.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Technologii Drewna, Poznań.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-80/7123-04/11

- a) wprowadzono wymagania dotyczące zawartości formaldehydu,
- b) nie objęto wymaganiami gęstości,
- c) wprowadzono wymagania chropowatości odpowiadające metodzie pomiaru wg BN-81/7102-12.

3. Informacje o właściwościach fizycznych i mechanicznych — wg tablicy

Właściwość	Klasa		
	I	II	III
Gęstość, kg/m ³	500 do 700 ¹⁾		
Spęcznie na grubość po 24 h zanurzenia w wodzie, %, nie więcej niż	13	15	18
Nasiąkliwość po 24 h zanurzenia w wodzie, %, nie więcej niż	60	80	100

cd. tablicy

Właściwość	Klasa		
	I	II	III
Zdolność utrzymywania wkręta, N/mm			
— kierunek prostopadły	65	55	—
— kierunek równoległy	35	30	—
Moduł sprężystości przy zginaniu statycznym, GPa, dla grubości:			
do 13 mm	2,7	2,5	—
powyżej 13 do 19 mm	2,5	2,3	—
powyżej 19 do 25 mm	2,2	2,0	—

¹⁾ Dotyczy płyt powyżej 12 mm.

4. Wykaz ustanowionych arkuszy norm podano w arkuszu 00 niniejszej normy.

5. Autorzy projektu normy — mgr inż. M. Musiał, inż. Z. Wojciechowski, Instytut Technologii Drewna, Poznań.